

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/142/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119010453
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Ryant
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6119010453.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v trestnej veci proti obžalovanému O.. F. X., pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1,2 písm. a) Tr. zák., prejednal na verejnom zasadnutí, konanom dňa 26. februára 2020, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Ryanta a sudcov JUDr. Slavoj Sendeckého a JUDr. Mária Šuleja, odvolanie obžalovaného O.. F. X., proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica z 10.09.2019, sp.zn. 7T/25/2019 v spojení s opravným uznesením z 28.11.2019 sp.zn. 7T/25/2019 a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), e) Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok okresného súdu v celom rozsahu.

Rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por.

Obžalovaný: O.. F. X.: nar. XX.XX.XXXX v R. D. C., trvale bytom Š. O. XXX/XX, R. D. C.,
prechodne N. N., G. D. XXXXX/X

je vinný, že

dňa 25. 01. 2019 v čase okolo 18.00 h v N. N. na ulici H. č. XX, vstúpil do tam nachádzajúceho sa bytu č. XX na X. Poschodí uvedeného bytového domu so súpisným číslom XXXX, ktorého jediným vlastníkom je F.. U. M., kde aj napriek jej výslovnému nesúhlasu a prosbám, aby odišiel, tam zotrval po dobu jednej hodiny, kde sa hral so svojimi dvoma maloletými deťmi, ktoré taktiež bývajú v uvedenom byte a následne z bytu odišiel,

t e d a

neoprávnene vnikol do obydlia iného a neoprávnene tam zotrval,

čím spáchal

prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák.

Za to sa o d s u d z u j e

podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j), l) Tr. zák., § 38 ods. 2,3,8 Tr. zák. a § 56 ods. 1,2 Tr. zák. na peňažný trest vo výmere 200 (dvesto) Eur.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, ukladá náhradný trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) mesiac.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 10.09.2019 sp.zn. 7T/25/2019 v spojení s opravným uznesením z 28.11.2019 sp.zn. 7T/25/2019 bol obžalovaný O.. F. X. (v napadnutom rozsudku je meno obžalovaného v dôsledku písárskej chyby uvedené ako O.. F. X.) uznaný za vinného zo spáchania prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1,2 písm. a) Tr. zák. s poukazom na obsah ust. § 138 písm. j) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 25. 01. 2019 v čase okolo 18.00 h v N. N. na ulici H. č. XX, vstúpil do tam nachádzajúceho sa bytu č. XX na X. Poschodí uvedeného bytového domu so súpisným číslom XXXX, ktorého jediným vlastníkom je F.. U. M., kde aj napriek jej výslovnému nesúhlasu a prosbám, aby odišiel, tam zotrval po dobu jednej

hodiny, kde sa hral so svojimi dvoma maloletými deťmi, ktoré taktiež bývajú v uvedenom byte a následne z bytu odišiel.

Za to bol mu uložený podľa § 194 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j), l) Tr. zák., § 38 ods. 2,3 Tr. zák. a § 56 ods. 2 Tr. zák. peňažný trest vo výmere 700,- Eur. Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, uložil mu náhradný trest odňatia slobody vo výmere jeden mesiac.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie obžalovaný O.. F. X. prostredníctvom svojho obhajcu, písomným podaním zo dňa 24.09.2019, ktoré bolo súdu prvého stupňa doručené v rovnaký deň. V jeho dôvodoch primárne namietal nesprávnosť výroku o vine a výroku o treste, vyslovil nesúhlas s uznaním viny kladeného mu obžalobou za vinu a rovnako nesúhlas aj s uložením peňažného trestu a súvisiaceho náhradného trestu odňatia slobody. Jeho odvolanie pritom smeruje aj proti konaniu predchádzajúcemu rozsudku súdu prvého stupňa. Na základe vykonaného dokazovania v prípravnom konaní a v konaní pred súdom bolo nepochybné, že jeho konaním dňa 25.01.2019 v inkriminovanom čase nemohlo dôjsť k spáchaniu trestného činu, k naplneniu zákonných znakov základnej a kvalifikovanej skutkovej podstaty a ani k porušeniu zákonom chráneného záujmu a hodnôt spoločnosti, ktoré chráni Trestný zákon. Nemohol sa dopustiť trestného činu, ktorý sa mu v obžalobe kladie za vinu, nakoľko z vykonaného dokazovania je nepochybné, že:

- pravidelne (viacrát týždenne) navštevoval svoje dve maloleté deti

v mieste ich trvalého pobytu v N. N. na ulici H. č. XX - byt č. XX na X. poschodí, tak ako aj v inkriminovaný deň a čas,

vopred dňa 25.01.2019 oznámil F.. U. M. (matke svojich dvoch maloletých detí), že ich podvečer okolo 18.00 h. opätovne navštívi, s čím najskôr matka maloletých detí súhlasila - viď. sms správy predložené matkou v prípravnom konaní, no neskôr, keď si zariadil a zharmonizoval svoj program a naplánoval návštevu svojich dvoch maloletých detí, matka svojvoľne bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu rozhodla, že s plánovanou návštevou nesúhlasí,

dňa 25.01.2019 okolo 18.00 h. mu dobrovoľne otvorila vchodové dvere do bytu maloletá dcéra U., ktorá sa na neho tešila a s radosťou mu otvorila vchodové dvere, nakoľko bola zvyknutá na jeho prítomnosť v byte (pravidelne ich navštevoval, napriek tomu, s F.. U. M. už spolu nežili v spoločnej domácnosti), F.. U. M., aj keď podľa obsahu jej výpovedí nesúhlasila, resp. sa nestotožnila s jeho vstupom do jej bytu, túto skutočnosť žiadnym relevantným spôsobom nepreukázala (okrem jej výpovedí v prípravnom konaní a na hlavnom

pojednávaní). Jej telefonát na linku 158 možno podľa názoru odvolateľa považovať len za volanie na infolinku, kde sa chcela poradiť, čo má robiť a nezabudla spomenúť, že: „o chvíľku budeme mať aj súd“ (vo veci zverenia maloletých detí do jej starostlivosti). Taktiež nie je vylúčené, že obžalovaného dobrovoľne pustila do bytu a následne zavolała na políciu len z dôvodu, aby získala lepšie postavenie v súdnom konaní, v ktorom sa rozhodovalo o zverení maloletých detí do jej starostlivosti a aby ho v tomto konaní vykreslila ako problémového, resp. ako porušovateľa domovej

slobody, nakoľko v čase rozhodovania súdu už prebiehalo trestné konanie,

po vstupe do bytu sa hral so svojimi dvomi maloletými deťmi, ktoré konkludentne súhlasili s jeho návštevou, hrali sa s ním, počas celej doby návštevy sa tešili z jeho prítomnosti, nepocítovali žiadne negatívne reakcie ich matky,

jeho stíhaný skutok dňa 25.01.2019 okolo 18.00 h. nemohla ani F.. U. M. brať veľmi vážne, resp. ohrozujúco alebo násilne, nakoľko hneď nasledujúci deň 26.01.2019 ráno mu odovzdala obe maloleté deti bez akýchkoľvek problémov a skutok z predchádzajúceho podvečera vôbec nespomínala.

Na základe týchto skutočností, vychádzajúc z jeho výpovede a výpovede poškodenej na hlavnom pojednávaní, mal odvolateľ za to, že jeho konaním nedošlo k naplneniu všetkých zákonných znakov skutkovej podstaty prečinu porušovania domovej slobody v zmysle ust. § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona. Skutková podstata je charakterizovaná súhrnom jednotlivých znakov. Medzi týmito znakmi existujú vzťahy relatívnej samostatnosti a zároveň vzájomnej podmienenosti, čo z nich vytvára určitý systém. V dôsledku toho je podmienkou existencie skutkovej podstaty naplnenie všetkých znakov skutkovej podstaty trestného činu. Nedostatok jedného znaku sa rovná nedostatku skutkovej podstaty ako takej. Z toho vyplýva, že znaky skutkovej podstaty trestného činu majú všeobecne obligatórnu povahu. V tomto trestnom konaní nie je žiadnym relevantným spôsobom preukázané, že sa dopustil konania, ktorým by naplnil všetky zákonné znaky prečinu porušovania domovej slobody v zmysle ust. § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona. Nestotožnil sa s kvalifikáciou skutku ako trestného činu spáchaného závažnejším spôsobom konania s poukazom na ust. § 138 písm. j) Trestného zákona, t. j. „na viacerých osobách“, nakoľko jeho dve maloleté deti súhlasili s jeho návštevou a pobytom na

mieste, čo potvrdila vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní aj F. U. M.. V zmysle aplikačnej praxe súdov nepôjde o trestný čin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona, ak páchatel' vstúpil do obydľia so súhlasom čo aj len jednej z osôb, ktoré sú oprávnenými užívateľmi obydľia, a to i v prípade, keď ostatné osoby s tým nesúhlasili. V zmysle uvedeného jeho dve maloleté deti, ktoré sú nepochybne oprávnenými užívateľmi obydľia, zjavne a preukázateľne súhlasili s jeho vstupom do obydľia, dokonca jedna z maloletých dcér U., mu otvorila vchodové dvere do bytu a následne sa počas jeho celej návštevy spolu s druhou maloletou dcérou a ním spoločne hrali. Jeho konaním nedošlo ani k naplneniu základnej skutkovej podstaty prečinu porušovania domovej slobody v zmysle ust. § 194 ods. 1 Trestného zákona a už vôbec nedošlo z jeho strany k naplneniu skutkovej podstaty prečinu v zmysle § 194 ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138

písm. j) Trestného zákona, lebo jeho konaním neboli poškodené dve maloleté deti. Tieto sa jeho návšteve tešili, hrali sa s ním a bezpochyby súhlasili s jeho pobytom v ich prítomnosti.

Tak ako môžu byť v zmysle podanej obžaloby označené tieto maloleté deti obžalovaného ako poškodené a konanie obžalovaného kvalifikované ako čin spáchaný závažnejším spôsobom konania a to na viacerých osobách?

Objektom trestného činu porušovania domovej slobody v zmysle ust. § 194 ods. 1 Trestného zákona je nedotknuteľnosť obydľia, do ktorého nie je možné vstúpiť bez súhlasu toho, kto tam býva (s poukazom na článok 21 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Predmetom útoku mali byť podľa podanej obžaloby a v nej uvedenej kvalifikácii skutku, ktorý sa obžalovanému klade za vinu viaceré osoby a to: F. U. M. a jej dve maloleté dcéry. Podľa názoru obžalovaného však nemožno považovať za poškodené osoby ich dve maloleté dcéry, nakoľko im on žiadnym spôsobom neublížil, nezasiahol do ich súkromia, neporušil ich domovú slobodu, pretože obe maloleté dcéry súhlasili s jeho návštevou a jeho pobytom v byte dňa 25.01.2019 okolo 18.00 hod., nakoľko mali na to, ako oprávnení užívateľa obydľia právo. Jeho odvolanie smeruje aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo. Za nedostatok tohto konania považoval obžalovaný z procesnej stránky najmä

skutočnosť, že keď už prokurátor podal na neho obžalobu za skutok spáchaný

závažnejším spôsobom na viacerých osobách s poukazom na ust. § 138 písm. j) Trestného zákona, mal prokurátor v prípravnom konaní riadnym a zákonným spôsobom zabezpečiť výkon práv všetkých poškodených - t.j. aj jeho dvoch maloletých dcér, nakoľko tieto nemohli vykonávať práva poškodeného podľa Trestného poriadku z dôvodu, že nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Z dôvodu, že poškodenou na prvom mieste mala byť matka týchto dvoch maloletých detí F. U. M. a podozrivým bol v prípravnom konaní zo spáchania skutku on, prokurátor mal podať na príslušný súd návrh na ustanovenie opatrovníka obom maloletým deťom, pretože v konaní mohli dôvodne vzniknúť pochybnosti o zaujatosti zákonného zástupcu F. U. M. k predmetu konania.

V ďalšej časti svojho odvolania poukázal obžalovaný v tejto súvislosti na obsah ust. § 48 ods. 1,2 Tr. por. V tom čase prebiehajúcim trestnom konaní (február až máj 2019) bolo nevyhnutné bezodkladne uplatňovať práva dvoch maloletých detí zákonným spôsobom v zmysle Trestného poriadku a mal im byť ustanovený ako údajne poškodeným opatrovník z radov advokátov, nakoľko zaujatosť ich matky F. U. M. bola a je v tejto veci nesporná. F. U. M. nemôže v tomto trestnom konaní zastupovať ako zákonný zástupca svoje dve maloleté deti, pretože je v tomto trestnom konaní od jeho začiatku dôvodná pochybnosť o jej zaujatosti k predmetu tohto trestného konania. Z procesnej stránky preto odvolateľ považoval uvedené za závažný nedostatok prípravného konania a opomenutie prokurátora podať návrh na ustanovenie opatrovníka z radov advokátov za chybu, na základe, ktorej nemožno úspešne podať obžalobu zo zákonných dôvodov a v súlade s Trestným poriadkom, za skutok spáchaný závažnejším spôsobom na viacerých osobách s poukazom na ust. § 138 písm. j) Tr. zák. Obžaloba preto nebola podaná na neho v zmysle základných zásad trestného konania. Z tohto dôvodu preto navrhol svoje oslobodenie spod obžaloby. Pokiaľ by sa krajský súd nestotožnil s týmito dôvodmi, poukázal odvolateľ aj na skutočnosť, že jeho konanie zo dňa 25.01.2019 okolo 18.00 h. by mohlo byť pri posúdení závažnosti skutku k zákonom chráneným záujmom a hodnotám spoločnosti posúdené ako nepatrné, nakoľko samotný skutok nebrala ani F. U. M. veľmi vážne, resp. ohrozujúco alebo násilne, pretože hneď v nasledujúci deň 26.01.2019 ráno mu odovzdala obe maloleté deti bez akýchkoľvek problémov a skutok z predchádzajúceho podvečera vôbec nespomínala. Pri danom skutku išlo len o bežné nezhody bývalých partnerov, ktoré by mali byť riešené maximálne v priestupkovom konaní, vzhľadom na skutočnosť, že celý priebeh skutku s poukazom na následné odovzdanie maloletých detí v nasledujúci deň ráno, nemožno hodnotiť ako skutok, za ktorý by mal niesť trestnoprávnu zodpovednosť, pretože spôsob spáchania skutku a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol skutok spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku možno závažnosť skutku posúdiť ako nepatrnú. V tejto súvislosti poukázal na obsah ust. § 10 ods. 2 Tr. zák. Ďalej poukázal na skutočnosť, že je dlhodobo zamestnaný ako T. a na výkon jeho povolania

je nevyhnutné prekladať v zmysle platnej legislatívy Ministerstvu zdravotníctva Slovenskej republiky odpis z registra trestov, nakoľko vo svojom zamestnaní pracuje s P. a inými látkami podliehajúcimi štátnej kontrole, na ktoré sa vyžaduje osobitné povolenie uvedeného ministerstva a odpis z registra trestov bez záznamu je nevyhnutnosť na udelenie predmetného povolenia. Nevydaním predmetného povolenia zo strany Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, vzhľadom na prípadný záznam v odpise z registra trestov, bude mať vplyv na jeho ďalšie zotrvanie v jeho dlhodobom zamestnaní a taktiež nežiaduci vplyv na vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom, nakoľko stratí svoj stabilný príjem. Doposiaľ súdom riešený nebol a v jeho prospech nasvedčujú aj poľahčujúce okolnosti v zmysle § 36 písm. h), j), n) Tr. zák. Záverom svojho odvolania krajskému súdu navrhol zrušenie napadnutého rozsudku v celom rozsahu s tým, aby vo veci rozhodol sám a jeho spod obžaloby oslobodil, pretože stíhaný skutok nie je trestným činom.

Krajský súd v Banskej Bystrici z podnetu odvolania obžalovaného O.. F. X. podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým tento odvolateľ podal odvolanie a preskúmal tiež správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a v tejto súvislosti zistil, že odvolanie obžalovaného bolo čiastočne podané dôvodne.

Najskôr je nutné konštatovať, že skutkový stav ustálený prvostupňovým súdom v napadnutom rozsudku má oporu vo vykonaných dôkazoch, ktoré okresný súd vyhodnotil, pokiaľ ide o prečin porušovania domovej slobody podľa ods. 1 § 194 Tr. zák. v súlade s požiadavkami § 2 ods. 12 Tr. por. V odôvodnení svojho rozhodnutia v tejto časti, v súlade s požiadavkami ustanovenia § 168 ods. 1 Tr. por. stručne uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Z tohto odôvodnenia je tiež zrejmé, akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Krajský súd považuje pritom za potrebné zdôrazniť, že prejednávánemu prípadu venoval okresný súd náležitú pozornosť, na hlavnom pojednávaní 10.09.2019 vykonal výsluch obžalovaného O.. F. X., svedkyne F.. U. M., následne v zmysle § 269 Tr. por. prečítal obsah jednotlivých listinných dôkazov, zadovážených a zadokumentovaných v obsahu trestného spisu, a to najmä správy na obžalovaného, odpis registra trestov, týkajúci sa jeho osoby, obsah správy Sociálnej poisťovne, správy ÚPSVaR, pracovisko R. D. C., výpis evidencie priestupkov (č.l. 75 až 78) a obsah rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp.zn. 37P/234/2018. Na podklade takto vykonaného dokazovania potom dospel k správne nielen skutkovému, ale i právnemu záveru v tom smere, že obžalovaný neoprávnene vnikol do obydľia iného a neoprávnene tam zotrval. Pokiaľ okresný súd prijal záver, že taký čin spáchal obžalovaný na viacerých osobách, v tejto súvislosti pochybil a touto problematikou sa krajský súd bude zaoberať nižšie v tomto rozhodnutí.

Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa odôvodnil, že obhajoba obžalovaného smerovala najmä z hľadiska hodnotenia tzv. materiálneho korektívu, keď do bytu ho pustila jedna z dcér, pričom v posudzovanom konaní neboli deti zastúpené opatrovníkom. Pokiaľ ide o procesnú stránku, okresný súd sa nestotožnil s tvrdením obhajoby, že maloleté dcéry U. a I., ktorých rodičmi sú poškodená a obžalovaný, majú v tomto trestnom konaní postavenie poškodeného, pretože tieto nie sú vlastníkami bytu, do ktorého obžalovaný dňa 25.01.2019 vo večerných hodinách vstúpil. Jedná sa o osoby, ktoré v byte bývajú a hoci ho aj oprávnené užívajú, toto oprávnenie je odvodené od ich matky (poškodenej) - vlastníka bytu. Z hľadiska občianskeho práva možno hovoriť o spolu žijúcich osobách. Rovnaké odvodené právo od vlastníka bytu by mali maloleté deti aj v prípade, že by sa v čase a v dňoch určených súdom zdržiavali v domácnosti otca (iný byt ako byt poškodenej). Len poškodená F.. M. je oprávnenou a zároveň povinnou z vlastníckeho práva k bytu č. XX na X. poschodí bytového domu na ulici H. č. XX v N. N. (kde ku skutku došlo), z ktorého následne vyplývajú aj majetkové práva a povinnosti (uhrádzať dane a poplatky, nájomné, platby spojené s užívaním bytu, udržiavanie nehnuteľnosti v obývaní schopnom stave a pod.). Nebolo preto procesným nedostatkom, ak maloleté deti nemali v trestnom konaní postavenie poškodeného, z dôvodu ktorého nebolo potrebné ani ustanoviť im opatrovníka z radov advokátov. Navyše je nevyhnutné poukázať na skutočnosť, že ku konfliktu medzi poškodenou a obžalovaným vo vzťahu k maloletým deťom ani nedošlo, pretože napriek ich negatívnym partnerským vzťahom obaja deklarovali záujem, aby si dcéry vytvorili vzťah s oboma rodičmi. Prítomnosť poškodenej a dvoch maloletých detí v byte naplnilo predpoklad toho, že čin bol spáchaný na viacerých osobách. Ani obžalovaný nespochybnil (a netvrdil ani opak), že v byte na ulici H. č. XX v N. N., ktorého výlučným vlastníkom je poškodená, žijú tri osoby (bez ohľadu na ich vek). V dôsledku konania o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom (keďže rodičia nežijú v jednej domácnosti) boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti poškodenej, ktorá je oprávnená zastupovať ich a spravovať majetok v bežných veciach. To však neznamená, že maloleté deti nemajú byť vnímané ako samostatné osoby v byte, bez ohľadu na ich vek či rozumovú vyspelosť. Hoci

je vlastníkom bytu len poškodená, tento predstavuje domov (obydlie) pre viac osôb ako len vlastníka, pretože aj maloleté dcéry v ňom majú vytvorené stabilné prostredie.

Vo vzťahu k obhajobným tvrdeniam obhajoby, že za neoprávnené vniknutie nemožno považovať situáciu, ak aspoň jedna oprávnená osoba súhlasila so vstupom, v tejto súvislosti okresný súd poukázal najmä na vek a rozumovú vyspelosť mal. U., ktorá dvere otvorila. Nemožno u nej predpokladať, že by si vôľu svojej matky nevpustíť obžalovaného do bytu dokázala vysvetliť, pochopiť ju až do takej miery, aby vedela posúdiť, či spôsob, akým obžalovaný vstúpil do bytu, v ktorom bývajú spolu s poškodenou, je v súlade so zákonom alebo nie. Maloleté dcéry nemusia a zrejme zatiaľ ani nevnímajú, že s obžalovaným môžu stretávať len v určité dni, pretože z výsluchu obžalovaného ako aj poškodenej vyplynulo, že okrem súdom upraveného styku je tento v súčasnej dobe realizovaný vo väčšom rozsahu, k čomu ale došlo v pomerne krátkej dobe, od prelomu rokov 2018 a 2019 do septembra 2019. Počas tohto obdobia bolo však stretávanie sa obžalovaného s dcérami upravené aj neodkladným opatrením, a to uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 37P/234/2018 zo dňa 12.10.2018, definitívne aj rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 37P/234/2018 zo dňa 17.04.2018. Čas a rozsah stretávania sa obžalovaného s deťmi bol rôzny, pričom maloleté deti neboli zvyknuté na pravidelnosť, skôr obžalovaného ako otca očakávali, nevedeli presne, kedy príde, a preto je len pochopiteľné, že ak dňa 25.01.2019 maloletá U. vycítila, že prišiel obžalovaný ako otec, prirodzene mu dvere otvorila a vpustila ho, pretože niet pochýb, že tak robila ako dieťa, ktoré sa tešilo z dočasnej prítomnosti otca. Preto okresný súd nepovažoval takéto konanie maloletej U., ktorá síce užíva byt poškodenej, za povolenie vstupu obžalovaného do obydlia - bytu č. XX na X. poschodí domu č. XX.

V ďalšej časti svojho rozhodnutia sa prvostupňový súd zaoberal obsahom ust. § 10 ods. 2 Tr. zák., aplikáciou ktorého sa obžalovaný domáhal v posudzovanom prípade, a to aj v dôvodoch svojho odvolania. Kritériá, pomocou ktorých sa určuje závažnosť prečinov, sa netýkajú všetkých štyroch znakov skutkovej podstaty trestného činu. Tieto kritériá sa netýkajú subjektu trestného činu, čím sa zvyrazňuje rovnosť všetkých pred zákonom. Takisto objekt trestného činu daný priamo zákonom je v podstate rovnaký pre všetky konkrétne prečiny v jednotlivých skutkových podstatách, a preto netreba osobitne hodnotiť ani toto kritérium. Na druhej strane kritériá týkajúce sa konania a následku, t. j. objektívna stránka a miery zavinenia, príp. pohnútky, t. j. subjektívna stránka, sú také rôzne a premenlivé, že pomocou nich možno v konkrétnom prípade dostatočne rozlíšiť stupeň závažnosti spáchaného prečinu, resp. činu vykazujúceho znaky prečinu. Spôsob vykonania činu zahŕňa druh a povahu konania, ako aj použité prostriedky. Pod pojmom následok sa tu nemá na mysli len primárny následok v podobe porušenia alebo ohrozenia chráneného záujmu, ale aj ohrozenie a porušenie ďalších náhodných vedľajších objektov. Miera zavinenia môže znamenať najmä vyššiu závažnosť úmyslu oproti nedbanlivosti a tiež priameho úmyslu oproti nepriamemu úmyslu. Uvedené kritériá pritom nemožno hodnotiť izolovane, ale v ich súhrne, bez toho, aby niektoré boli preceňované na úkor iných. S poukazom na uvedené potom okresný súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že závažnosť konania obžalovaného napĺňa kritériá prečinu, a teda konanie obžalovaného už je trestným činom. Poškodená a obžalovaný boli partnermi, pričom z ich vzťahu pochádzajú dve maloleté deti. Z rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 37P/234/2018 zo dňa 17.04.2018 vyplýva, že nežijú v spoločnej domácnosti od februára 2018. Aj pred súdom obžalovaný uviedol, že si ešte na prelome rokov 2018 a 2019 myslel, že spolužitie obnovia, čo sa však súdu javilo ako málo pravdepodobné, pretože poškodená pomerne jednoznačne vyslovila názor, že s obžalovaným nemieni tvoriť pár a tiež je to pre súd nepochopiteľné, že napriek uplynutiu desiatich mesiacov od rozchodu si toto obžalovaný mohol myslieť. Nejedná sa pri tom o pár nerozvážny, ale vzhľadom na ich vek by už malo ísť o stabilnejšie osobnosti s jasnými názormi na život, s jasnými prioritami. Ako však aj súd v konaní o úprave rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, tak aj súd v trestnom konaní je nútený konštatovať, že komunikácia obžalovaného s poškodenou je problematická. Aj počas hlavného pojednávania na okresnom súde obžalovaný komentoval prebiehajúcu výpoveď poškodenej, snažil sa jej výpoveď dopĺňať podrobnosťami z ich života alebo z času, kedy už netvorili pár. Často sa snažil vyjadrenie poškodenej vyvrátiť či vysvetliť zo svojho pohľadu. Súd aj v trestnej veci preto dôvodne nadobudol dojem, že zo strany obžalovaného doteraz nedošlo k vysporiadaniu sa so situáciou, kedy s poškodenou nežijú v spoločnej domácnosti a obžalovaný je v podstate nútený stretávať sa s dcérami v súdom stanovené dni a čas, čo mu spočiatku robilo problémy. Svoju neschopnosť dodržať stanovený čas ospravedlivoval tým, že má dve práce, že pracuje vo vzdialenom meste R. D. C. alebo že poškodená trvala na presnosti (napr. jej prekážalo meškanie). Vyvrcholenie ich vzájomných problémov dňa 25.01.2019 dokazuje aj zaznamenaná komunikácia vo forme krátkych správ (č.1.44-49 vyšetrovacieho spisu) a samotný problematický priebeh ich vzťahu tiež dokazuje aj to, že v decembri 2017 obžalovaný fyzicky ublížil poškodenej (čo si ale nevyžiadalo lekárske ošetrenie) a takisto sám vo výsluchu uviedol,

že jej zaslal SMS správy s nie pekným obsahom. Uvedené teda dokresľuje problematické vzťahy medzi obžalovaným a poškodenou, ktoré boli zvýraznené aj nedoriešenými majetkovými či finančnými záležitosťami. Obžalovaný tvrdil, že financoval rekonštrukciu bytu poškodenej, čo mu ona nevrátila. Poškodená zasa uviedla, že obžalovaného nevedela pol roka z jej bytu vystaňovať, niektoré jeho veci musela vyniesť. Hoci to obžalovaný popiera, z vykonaného dokazovania skôr vyplynulo, že na nesúhlas obžalovaný reaguje nahnevane (napr. po správe od poškodenej dňa 25. 01. 2019, že si neželá, aby prišiel, lebo sa s nimi ani nemá v tento deň stretnúť, že sú deti choré a že ho prosila, aby jej dal vedieť o voľných dňoch skôr, reagoval takto: „ Bol som celé dni doma, mal som 5 dní voľno! A mal som C.. Opäť sa správaš ako ta najväčšia vychcana pizda, hnusný chrapun! Nezacinaj zase zneužívať deti, tak ako sa ti to hodi! Hnusná...“; neskôr jej napísal, že je beštia, hnusná hydra vychcaná, že ju nenávidí a pod.). Takéto alebo podobné dlhodobé nezhody, dohovárane, nadávanie evidentne vyústilo do nesúhlasu poškodenej s tým, aby obžalovaný dňa 25.01.2019 nevstúpil do jej bytu. Obžalovaný nepoprel, že vedel o nesúhlase poškodenej s jeho vstupom do bytu a takisto uviedol, že si povedal „nie, neodídem“ a v ten deň sa snažil poškodenú v byte úplne ignorovať, zameral sa na deti. Uvedené nasvedčuje najmä na vedomosť a v konečnom dôsledku aj úmysel obžalovaného zotrvať v byte poškodenej napriek jej vopred vyslovenému nesúhlasu s takýmto konaním. Tento úmysel navyše u neho pretrvával od času, kedy poškodenej dňa 25.01.2019 o 10.24 h oznámil, že večer okolo 18.00 h príde za deťmi až do času, kým z bytu poškodenej okolo siedmej hodiny večer neodišiel. Obžalovaný vedel, že poškodená si jeho prítomnosť v jej vlastnom byte neželá. Navyše skutočnosť, že konanie obžalovaného už skutočne bolo závažné a naplnilo aj pojmové znaky prečinu, preukazuje aj vyhlásenie poškodenej, že v tento deň už konanie obžalovaného naozaj považovala za rozporné, zrejme obťažujúce. Následok konania obžalovaného treba posudzovať v kontexte právnej kvalifikácie skutku, t. j. neoprávnený vstup a zotrvanie v obydľi poškodenej a nie v tom, že na ďalší deň mienila poškodená obžalovanému deti odovzdať za účelom realizácie styku v zmysle rozhodnutia súdu a tiež ani v tom, že u poškodenej nie je prítomný napr. nejaká psychická či morálna ujma. Ak by poškodená neodovzdala maloleté deti obžalovanému v zmysle právoplatného a vykonateľného rozhodnutia súdu v konaní sp. zn. 37P/234/2018, sama by sa vystavila riziku nerešpektovania takého rozhodnutia, v dôsledku ktorého by mohla byť postihnutá v konaní o výkon rozhodnutia („Em“) alebo dokonca by sa mohla vystaviť aj riziku trestného stíhania (§ 349 Trestného zákona). Ak teda poškodená v sobotu (na druhý deň po skutku) odovzdala maloleté dcéry obžalovanému, nepreukazuje to nevinu a nespáchame skutku obžalovaným, ale vypovedá to o zodpovednosti, ktorou poškodená pristupuje k plneniu a výkonu rodičovských práv a povinností. Pokiaľ obžalovaný adresoval poškodenej slová „drž hubu“ alebo „drž hubu, lebo ťa zabijem“, nemá pre posúdenie naplnenia znakov skutkovej podstaty prečinu porušovania domovej slobody, pretože vyhrážanie sa nie je v nej vôbec uvedené, avšak nemožno to ani úplne opomenúť, pretože používaním negatívnych expresívnych slov sa obžalovaný snažil „prekonať“ nesúhlas poškodenej s odôvodnením, že prišiel kvôli deťom, nie kvôli nej. Podstatné pre posúdenie tiež je, či páchatel v obydľi iného neoprávnene zotrvá alebo do neho neoprávnene vstúpi. Okresný súd ani telefonát matke detí na tiesňovú linku samostatne nepovažoval za taký významný pre posúdenie žalovaného skutku, ale aj tento zvýrazňuje, že táto prejavila svoj nesúhlas so vstupom obžalovaného do jej bytu. Z prepisu hovoru vyplýva, že zavolała na tiesňovú linku, pretože chcela na obžalovaného podať trestné oznámenie, no zároveň nechcela, aby policajti „zakročili“ už večer dňa 25.01.2019, aby nevystresovali maloleté deti. Okresný súd vzal za preukázané v závislosti od vykonaného dokazovania, že skutok sa stal tak, ako je uvedené v obžalobe. Obžalovaný po tom, ako poškodená najprv vo forme SMS správ a aj verbálne vyjadrila nesúhlas s tým, aby obžalovaný dňa 25.01.2019 v čase okolo 18.00 h vstúpil do bytu na ulici H. č. XX v N. N., ktorého je len ona výlučným vlastníkom, tento do jej bytu vošiel po tom, čo mu otvorila dvere maloletá dcéra U. a úplne ignorujúc nesúhlas poškodenej ďalej vošiel do detskej izby v byte aj spolu s ďalšou dcérou I.. Uvedeného sa dopustil nielen napriek predchádzajúcemu nesúhlasu poškodenej, ale aj v dôsledku dlhodobého problematického vzťahu s poškodenou ako rodičov a tiež finančne nevyriešeného bývalého partnerského vzťahu s ňou. Niet teda pochyb, že konanie obžalovaného malo stupňujúcu sa tendenciu čo do intenzity zásahov do života poškodenej (pozri priestupky v mesiaci december 2017, dňa 19.03.2018 a dňa 25.01.2019) a v konečnom dôsledku sa prejavilo neoprávneným vstupom a zotrvaním v obydľi poškodenej. Obžalovaný konal v úmysle priamom, pretože chcel do obydľia poškodenej vstúpiť, hoci vedel, že ona s tým nesúhlasí, že on nie je vlastníkom a ani užívateľom bytu a v byte aj zotrval dôvodiac, že je tam predsa kvôli deťom. Svojím konaním porušil a ohrozil záujem chránený Trestným zákonom, a síce domovú slobodu iného zaručenú Ústavou Slovenskej republiky. V reakcii na odvolacie námietky obžalovaného, že svojím konaním nenaplnil znaky prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák., krajský súd poukazuje na argumentáciu súdu prvého stupňa v tejto súvislosti, s touto sa v plnom rozsahu stotožnil, je uvedená vyššie a bolo by nadbytočné

ju v tomto rozhodnutí znovu opakovať. Na druhej strane však obstála jeho odvolacia námietka v tom smere, že obe maloleté deti súhlasili s jeho vstupom do obydlija a nemožno preto vysloviť záver, že by aj obe maloleté deti boli v súdenom konaní poškodenými. Z vykonaného dokazovania je zistiteľné, že sa jeho prítomnosti potešili, majú so svojím otcom (obžalovaným) kladný vzťah. Ich súhlas s jeho návštevou v byte však nemožno vykladať v prospech obžalovaného, keď je rozhodujúcim nesúhlas F.. U. M.. Podľa ods. 2 písm. a) § 194 Tr. zák. je rozhodujúce, že konkrétny prečin je spáchaný na viacerých osobách (najmenej troch v zmysle § 127 ods. 12 Tr. zák.), pričom takým trestným činom podľa tohto zákonného ustanovenia musia byť poškodené najmenej tri osoby. V súdenom prípade však tomu tak nebolo, poškodenou bola F.. U. M. ako jediný vlastník konkrétneho bytu.

V dôsledku odvolania obžalovaného krajský súd dôsledne preskúmal druh a výmeru trestu, ktorý bol uložený obžalovanému napadnutým rozsudkom a v tejto súvislosti konštatuje, že bolo namieste v prípade obžalovaného uložiť tomuto miernejší peňažný trest vzhľadom na to, že týmto rozhodnutím jeho konanie právne posúdil ako prečin porušovania domovej slobody iba podľa ods. 1 § 194 Tr. zák. Podľa tohto zákonného ustanovenia Trestný zákon umožňuje jeho páchatelovi uloženie trestu odňatia slobody až na dva roky. V súlade so stavom veci okresný súd na strane obžalovaného zistil dve okolnosti, ktoré mu z hľadiska úvah o druhu a výmere trestu poľahčovali v zmysle § 36 písm. j), l) Tr. zák. V takom prípade by za iných okolností bolo povinnosťou súdu ukladať mu trest odňatia slobody až na 16 mesiacov. Vzhľadom na hodnotenie osoby obžalovaného, doposiaľ súdom potrestaný nebol, tiež hodnotiac povahu ním spáchaného prečinu a možnosti jeho nápravy, sa krajský súd stotožnil s názorom prvostupňového súdu, že uloženie peňažného trestu postačí k prevýchove obžalovaného. Taký trest však krajský súd uložil miernejší, a to vo výmere 200,- Eur, dôsledne rešpektujúc obsah ust. § 56 ods. 1,2 Tr. zák., keď mal dôvodne za to, že takýto druh a výmera trestu zodpovedá všetkým zákonným hľadiskám, na ktoré bol zo zákona povinný prihliadnuť. V tejto súvislosti sa obžalovaného žiada upozorniť na to, že pre prípad, ak by výkon takto uloženého peňažného trestu úmyselne zmaril, bol by povinný vykonať náhradný trest odňatia slobody vo výmere jedného mesiaca.

Z naznačených dôvodov na podklade odvolania obžalovaného O.. F. X. rozhodol krajský súd rozsudkom tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.